

Ass d'Chamber mat de Konkusioune vun der Kommissioun averstanen?

(Assentiment)

Da géif ech elo den Här Gérard Anzia bieden, an d'Chamber eranzekommen.

Prestation de serment et discours de M. Gérard Anzia

Häerzlech wëllkomm.

► **M. Gérard Anzia** (*déi gréng*).- Merci!

► **M. le Président**.- Här Anzia, ech géif Iech elo bieden, den Eed ze leeschten, sou wéi en am Artikel 57 vun eiser Verfassung virgesinn ass an deen de folgende Wuertlaut huet: «Je jure fidélité au Grand-Duc, obéissance à la Constitution et aux lois de l'État.»

Hieft wann ech gelift déi riets Hand a widderhuelst no mir: «Je le jure.»

► **M. Gérard Anzia** (*déi gréng*).- Je le jure.

► **M. le Président**.- Ech ginn Akt vun Ärem Eed an, Här Anzia, Dir sidd elo ab sofort Member vun der Chamber. Häerzlech Félicitatiounen! Macht et gutt! An Dir hutt elo d'Wuert fir Är Untrëttsried.

► **M. Gérard Anzia** (*déi gréng*).- Merci. Här Chamberspräsident, Dir Dammen an Dir Hären Deputéierten, Dir Dammen an Dir Häre Regierungsmemberen, et ass fir mech eng grouss Éier, fir meng Untrëttsried dierfe virun Iech all hei ze halen. Ech wëll awer fir d'Éischt dem Christiane Merci soe fir säin Engagement, dat et hei gemaach huet, souwuel an de Chamberskommissioun wéi eben och hei an deem Plenum. An ech mengen, dass dat och parteiwwergräifend déi Leit, déi mat him an deene Kommissiounen zesumme geschafft hunn, kënne bestätegen.

Ech wëll natierlech elo vun dëser Tribün e bëssen da profitéieren, fir mech virstellen an e bësse meng politesch Iddien. An ech probéiere mech och esou kuerz wéi méiglech ze faassen, mä, Här Chamberspräsident, dat geléngt mer net ëmmer gradesou.

► **M. le Président**.- Ech wäert Iech hëllefen.

(Hilarité générale)

► **M. Gérard Anzia** (*déi gréng*).- Très bien. E staarke Mann hanner engem sengem Réck ka jo näischt schueden.

Viru 14 Deeg, wéi mer eis Pressekonferenz hatten an ugekënnegt hunn, dass e Wiessel géif ustoen, do hunn ech als Éischt an der Zeitung gelies: „Der Lokalpolitiker Anzia tritt die Nachfolge von Wickler an.“

Do hunn ech mech gefrot, ob u sech déi e bësse méi pejorativ Konnotation vun deem Begrëff „Lokalpolitiker“ géif bedeuten, dass esou e Kand vum Land, wéi ech eent ebe sinn, vläicht deenen Eerausfuierungen op nationalem Plang net kéint gewuess sinn. Mä vu dass an deem honorabele Gremium, muss ech elo awer soen, iwwer 50 hir Wuerzele schonn emol als Gemegepolitiker oder -politikere huten, sinn ech also do, mengen ech, a beschter Gesellschaft a bal schonn an der Majoritéit ukomm.

Lokalpolitik bedeit fir mech ganz kloer, mat zwee Féiss um Buedem ze bleiwen, an a stiermeschen Zäite schuet dat jo näischt, wann een do och e bësse verwuerzelt ass. Fir mech gëtt dat eng nei Eerausfuierung, an där wëll ech mech natierlech ab haut de Moien och elo stellen.

Mä e bësse kuerz zum Historique, wéi déi Saach elo war: Ech hat kuerz virun Nationalfeierdag eben dann en Telefon kritt, fir ze soen, dass ech elo als Norddeputéierten da géif eben an der Chamber noréckelen.

Fir d'Éischt war ech natierlech emol iwwerrascht. Domat hat ech och natierlech net gerechent. Ech hu mer et och net einfach gemaach, fir déi richteg Entscheedung ze huelen, well mir domat natierlech bewosst war, dass ech meng aktuell, elo net méi aktuell Aarbecht am Atert-Lycée zu Réiden, déi ech mat vill Leidenschaft gemaach hunn, eben nun elo hu missen opginn.

Ech hu menge Kolleeginnen a Kolleegen awer am Lycée versprach, dass ech hir Cause och géif hei méiglechst an dem Parlament vertrieben. Dobäi läit mer besonnesch um Häerz natierlech d'Qualifikatioun vun eise Jugendlechen, un där ech selwer mat bedeelegt war, fir dass se eben um Aarbechtsmaart wierklech e gutt Standbee fannen. D'Zesummenaarbecht mam Handwierk a mam Patronat ass wichteg, fir dass si och prett sinn, fir déi Aarbechtsplaze kënne do ze besetzen.

Do passt och direkt dat nächst Thema hin, vun deem ech mengen, dass mer mussen dru schaffen, fir Aarbechtsplazen ze delokaliséieren e bëssen aus eise Ballungszentren, fir dass erëm eng Kéier d'Wunnen an d'Schaffe méi no beiene kommen, well domat verbonne sinn och

natierlech manner Verkéier a sécherlech och méi Liewensqualität fir deen Einzelnen an och fir d'Familljen, woubäi et jo kloer ass, dass mer mat deene stonnelaange Staue moies, owes op eisen Autobunnen a Stroossen och e grouss Verloscht fir eis national Wirtschaft hunn. An et misst jo jiddwerengem och asiichtlech sinn, dass mer op deem Wee, wéi mer elo amgaang sinn ze fonctionnéieren, net méi kënne weiderfueren - woubäi d'Fueren an engem Stau jo komplett onméiglech ass!

Wann ech och nach wëll e bësse vun Energieverbrauch a Klimaschutz schwätzen, dat sinn e bëssen och Saachen, déi a mengem Interesse-schwiéerpunkt leien, dann denke vill Leit vläicht emol - wat weess ech? - beim Energieverbrauch u Passivhaier, beim Verkéier un Dräi-Liter-Autoen an Elektroautoen, mä ech mengen, déi Eerausfuierung, déi ass, ass net den Dräi-Liter-Auto, mä: Wéi kréie mer dräi Leit beieneen an een Auto? Wéi kréie mer domat eng aner Mobilitéit, fir e bessere Mix ze kréie vu méi effentlechem Transport a manner Individualverkéier?

A wat den Hausbau ugeet, läit sécherlech menger Meenung no d'Eerausfuierung am Sanéiere vum Albau an och vun de Locationswunnengen, well grad dee groussen Energiehonger vu Locationswunnengen dreift vill Famillje ganz kloer an d'Energiearmut eran, an dat kënne d'Offices sociaux iwwert d'Land Iech ganz sécher bestätegen.

D'Wunnen an d'Schaffen, de Verkéier an d'Liewensqualität sinn also enk matenee fir mech verknüpft an déi sinn och komplett aus dem Équiliber. An do stéisst dann de Lokalpolitiker u seng Grenzen, an do, mengen ech, ass et un der nationaler Politik, fir déi richteg Jalonen ze setzen.

A wa mer lokal Aarbechtsplaze wëlle schafen, muss mer eis och eng Kéier zrëckbesënnen op eis lokal Stärkten. An an deem Sënn muss ech nach eng Kéier den Här Statsminister zitéiere aus senger Ried kuerz virun Nationalfeierdag, an där e sot, dass mir e schéint Land hunn, dass mer dorop kënne stolz sinn, dass mer vis-à-vis vun den Noperen och viles opzeweisen hunn. Mir hunn zwar elo net d'belch Plage, mä mir hu vill Saachen, déi mer mussen opwäerten oder anescht ausbauen. De regionalen, den nohaltegen, de méi authentischen Tourismus, dat ass sécherlech eng Pist, an net nëmme fir den Norden, mä och fir all d'Regiounen aus dem Land.

Dann ass mir nach e ganz perséinlecht Uleies, fir dat ech mech och wëll setzen, d'Schafe vun Infrastruktur fir Personnes à besoins spécifiques. Dofir wëll ech mech setzen, net nëmme am Wunnberäich, och am Fräizäitberäich an och am Beräich vun ugepassten Aarbechtsplazen, fir dass déi schwächste Memberen an eiser Gesellschaft zu Lëtzebuerg dann net op der Streck bleiwen an ënnert d'Rieder kommen.

Zu gudder Lescht eppes, wat mir och um Häerz läit, dat ass natierlech d'Erhalen, d'Verbesserung vun der Biodiversitéit. An dat kann nëmme an engem Partenariat mat der Landwirtschaft fonctionnéieren, fir dass mer u sech eisen nächste Generatiounen och kënne eng liewenswäert Émwelt hannerloossen.

Sou, elo hoffen ech, dass déi Ried kuerz genuch war. Ech freeë mech op ganz interessant Diskussionen an deem Plenum an an de Chamberskommissiounssätzungen.

An ob ech elo als Greenhorn an dëser Chamber nach gréng hannert den Ouere sinn, dat must Dir, léif Kolleeginnen a Kolleegen, alleguer selwer erausfannen. Mä eppes kann ech Iech versécheren: Gréng sinn ech, an zwar gréng bis an déi déck Zéif eran.

Ech soen Iech Merci fir d'Nolauschteren.

► **Plusieurs voix**.- Très bien!

► **M. le Président**.- Merci. Dem Här Anzia nach eng Kéier alles Guddes.

Mir ginn dann iwwer zu eiem nächste Punkt vum Ordre du jour. Dat ass de Projet de loi 6686 iwwert d'Preventioun vun, an d'Responsabilitéit bei Émweltschied. D'Riedezäit ass nom Basismodell festgeluecht, an d'Wuert huet elo direkt den honorabele Rapporteur, den Här Henri Kox. Et ass nach Zäit, fir sech anzeschreien. Här Kox, Dir hutt d'Wuert.

4. 6686 - Projet de loi modifiant l'article 6, paragraphe 1 de la loi modifiée du 20 avril 2009 relative à la responsabilité environnementale en ce qui concerne la prévention et la réparation des dommages environnementaux

Rapport de la Commission de l'Environnement

► **M. Henri Kox** (*déi gréng*), *rapporteur*.- Jo, Merci, Här President. Et ass eng Ännerung vun engem Gesetz, wat den 20. Abrëll 2009 hei gestëmmt ginn ass. Dat Gesetz huet eng Direktiv ëmgesat, an do geet et ëm d'Responsabilité environnementale en ce qui concerne la prévention et la réparation des dommages environnementaux.

Et geet u sech drëms, esou séier wéi méiglech ze reagéieren, wann eppes sollt sech ukënnegen, an dass souwuel Preventioun, awer och herno d'Reparatioun sollte gemaach ginn. Eist Gesetz hu mer ëmgesat oder d'Direktiv hu mer ëmgesat, andeem mer e Passus agefouert hunn, an deem mer soten, innerhalb vu siwen Deeg kéinte mer dann aktiv ginn, wa sech esou eppes ukënnegt. An der Direktiv selwer steet awer ganz kloer „sans retard“. Dat heescht, do sinn ech och der Iwwerzeegung, dass dat och „sans retard“ sollt gemaach ginn, wa sech esou eppes ukënnegt. Ech weess awer elo net, firwat dat an eist Gesetz eragefloss ass. Jiddefalls huet d'Kommissioun eis drop higewisen, dass mer d'Direktiv net konform ëmgesat hätten an dass mer, wa mer dat net maachen, Gefor géife lafen, um Europäesche Gerichtshaff ugeklot ze ginn.

Dofir, och aus der Sécurité juridique eraus ass et ganz wichteg, dass mer dat doten esou konform wéi méiglech och maachen, an et ass och net einfach esou, wou mer dat maachen, et ass och vis-à-vis vun der Émwelt, an net nëmme der Émwelt, dat heescht, fir eis selwer ze schützen, wann esou eppes passéiert.

Zu dem legislative Prozess: Dës Ännerung ass den 8. Abrëll da vun der Regierung an engem Gesetz déposéiert ginn, fir dat schnellstméiglech ze änneren.

Ech wëll hei just kuerz op eng Erreur matérielle hiweisen: Am Rapport steet, dass d'Gesetz de 6. Mee déposéiert ginn ass, mä et ass den 8. Abrëll, well de 6. Mee ass dem Conseil d'État säin Avis dozou komm. D'Chambre des Salariés an d'Chambre de Commerce hunn dat de 4. an de 25. Abrëll gemaach. An der Sëtzung vun der Environnementskommissioun den 28. Mee gouf ech selwer als Rapporteur bestëmmt, a mir hunn och gläichzäiteg d'Avisen dozou gekuckt. Den 2. Juli konnte mer dann dat Gesetz an der jëtzege Form oder d'Ännerung vum Gesetz an der jëtzege Form unhuelen.

Ech wëll da rappeléieren: Et ass en Artikel unique, et ass den Artikel 6, deen da vum Gesetz vum 20. Abrëll 2009 geännert gëtt. An de Wortlaut ass haut: «Lorsqu'un dommage environnemental n'est pas encore survenu, mais qu'il existe une menace imminente qu'un tel dommage survienne, l'exploitant prend sans retard les mesures préventives nécessaires.»

Ech denken, heimadder hu mer dann eng wichteg Ëmsetzung vun der Direktiv gemaach, an ech ginn den Accord och vu menger gréngeger Fraktioun.

Merci.

► **Une voix**.- Très bien!

► **M. le Président**.- Merci dem Här Rapporteur. D'Wuert huet elo direkt den Här Oberweis.

Discussion générale

► **M. Marcel Oberweis** (CSV).- Merci, Här President, fir d'Wuert. Ech wollt um Ufank wéi ëmmer dem honorabelen Henri Kox Merci soe fir de schrëftlechen a mündleche Rapport. E war esou explizit, Här President, dass ech näischt bäizefügen hunn, ausser dem Accord.

Mä, wann ech schonn hei stinn, Här President, dann erlaabt mer vläicht, léif Kolleegen - och vun der Regierung -, eppes ze soen, wat net normal ass hei am Haus.

Mir hunn de Moien en neie jonke Mënsch hei assermentéiert, de Gérard Anzia. Et ass déi éischte Kéier an deem Land, dass dëst Parlament fënnef Ingenieuren huet. Dat gouf et nach ni!

An dat Schéinst dobäi ass, all déi fënnef Ingenieure kommen aus darselwechter Schoul, aus dem fréieren Technikum...

► **M. Henri Kox** (*déi gréng*).- Très bien!

► **M. Marcel Oberweis** (CSV).- ...dem spéideren IST, wat haut jo d'Fakultéit ass.

(Interruption et hilarité)

An ech sinn awer desto méi houfreg, well ech ka soen, dass de Max Hahn, de Gérard Anzia an den Henri Kox meng fréier Studente sinn. An ech sinn immens houfreg...

► **Plusieurs voix**.- Aah!

(Applaudissements et brouhaha)

► **M. Marcel Oberweis** (CSV).- Ech sinn dorop houfreg, well mer oft...

(Interruption)

Jo, hei am Haus ass et schwéier, mä ech freeë mech doriwwer eraus, well mer oft an der

Schoul diskutéiert hunn, dass et wäertvoll ass, dass Ingenieure sech och an d'Politik erabrénge. An ech hunn ëmmer gesot gehat: Egal, wou Der am Liewe stitt, jonk Leit, mä probéiert duerchzusetzen, dass d'Ingenieuren och eppes maachen. Et gëtt ee grouss Sproch vum Jean Paul, deen huet gesot gehat: „Den technesche Fortschritt ass d'Wierk vun onzefriddenen Ingenieuren.“

Merci villmools.

(Hilarité)

► **Plusieurs voix**.- Très bien!

► **M. le Président**.- Merci dem Här Oberweis. Dat hat zwar net direkt eppes mat der Preventioun...

(Hilarité)

...vun Émweltschied ze dinn, mä ech mengen, et däréi een awer als Proff houfreg sinn, wa seng Schüler virukommen. Merci. Nächst Riederin ass d'Madame Hemmen.

► **Mme Cécile Hemmen** (LSAP).- Ech wëlt dem honorabelen Deputéierten Henri Kox villmools Merci soe fir dëse gudden detaillierte Rapport vun deem awer ganz knappe Projet de loi. Deem ass guer näischt méi bäizefügen. An ech géif dann heimat den Accord vun eiser Partei ginn.

Merci.

► **M. le Président**.- Merci och der Madame Hemmen. Den Här Max Hahn huet d'Wuert.

► **M. Max Hahn** (DP).- Här President, Dir Dammen, Dir Hären, ech géif vläicht enclenchéieren zu deem, wat mäi fréiere Professor vun der Uni Lëtzebuerg, de Marcel Oberweis, gesot huet, dass ech och ganz stolz sinn, dass mer zu fënnef Ingenieuren an deem heiten Haus sinn, wat en Novum ass, wat mer bis ewell nach ni hatten. Eppes anescht hate mer awer sécherlech och nach net. Et ass net nëmme den Här Oberweis, dee mäi fréiere Professer vun der Uni war, mä den Här Anzia, deen haut vereedegt ginn ass, ass mäi fréiere Professer am Lycée gewiescht.

► **Plusieurs voix**.- Aah!

(Hilarité et brouhaha)

► **M. Max Hahn** (DP).- An trotzdeem, mengen ech, wier eppes aus mer ginn.

(Hilarité)

Spaass beisäit, Spaass beisäit.

Fir d'Éischt wëll ech och dem Rapporteur e grouss Merci soe fir säin exzellente schrëftlechen an och mündleche Rapport. De Rapporteur huet och am Fong bal alles gesot.

Jo, et besteet e juristeschen Ënnerschied tëscht dem Term „sans retard“, also ouni Verspéidung, an dem Term „spéitstens no siwen Deeg“.

D'Europäesch Kommissioun huet eis dat matgedeelt, a fir dës ongenee Transpositioun an d'Lëtzebuerger Recht ze verbessern, diskutéiere mir haut d'Gesetz vun 2009 op dëser Plaz also nach eng Kéier. Et ass awer op där anerer Säit d'Geleeënheet, fir nach eng Kéier kuerz dëst wichtegt, ganz wichtegt Gesetz ze rappeléieren.

Dëst Gesetz huet nämlech de Prinzip vum Pollueur-payeur an eis Gesetzgebung verankert. Dat heescht, dass deen, dee fir den Émweltschied verantwortlech ass, och muss fir den Émweltschied opkommen. Ech erënnere do nëmme un déi kierzlech Affär, wou um Findel iwwer dausend Meter Kibb an e Bëschstéck gelaf sinn. Sämtlech Sanéierungsarbechten hu missen integral vun der verantwortlecher Firma bezuelt ginn, an dat, Dir Dammen an Dir Hären, ass och richteg esou.

► **Une voix**.- Très bien!

► **M. Max Hahn** (DP).- Dëst Gesetz schreift awer och d'Preventioun ganz grouss, well wann d'Kand bis am Pëtzel läit, wann also den Émweltschied bis entstanen ass, beispillsweis wa Mazout bis an d'Gewässer gelaangt ass, dann ass de Schued mat Suen net méi guttze-maachen.

D'Virsuerg ass déi beschte Medezin. Dat gëllt fir d'Gesondheet, dat wëssen net nëmme eis zwee Dokteren an der Chamber, den Edy Mertens an den Alexander Krieps, mä dat gëllt genaousou fir d'Gesondheet vun der Émwelt. An dofir muss mer alles drusetzen, dass d'Émweltschied vu vieren net entstinn.

An dëst Gesetz, Dir Dammen, Dir Hären, ass e grouss Schrëtt an déi Richtung gewiescht, an dofir huet d'Demokratesch Partei dat och 2009 scho gestëmmt gehat. Deemools war den DP-

Spriecher eisen heitege Fraktiounschef: den Eugène Berger.

Dat hei gesot an deen heite kuerze Réckbléck gemaach, ginn ech heimat dann och den Accord vun der Demokratescher Partei.

Merci.

► **Plusieurs voix.**- Très bien!

► **M. le Président.**- Merci och dem Här Hahn. An d'Wuert huet den Här Kartheiser.

► **M. Fernand Kartheiser** (ADR).- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, dat Gesetz hei huet vun eiser Säit aus, wat de Fong ugeet, natierlech eng prinzipiell Zoustëmmung, aus deene Grënn, déi och grad genannt gi sinn. Mä et ass awer emol vläicht eng Geleeënheet, fir nach eng Kéier ze kucken, wéi mir eigentlech déi Texter an déi Bréiwer liesen, déi mir vun der Europäescher Kommissioun kréien.

An där Direktiv, déi mer deemools haten, gouf et e Considérant, dat wor de Considérant 24. An deen huet gesot, et ass richteg: «Il est nécessaire», et ass souguer néideg, «de garantir l'existence de moyens efficaces de mise en œuvre et d'exécution, tout en assurant une protection adéquate des intérêts légitimes des exploitants concernés ainsi que des autres parties intéressées. (...)»

Doropshin huet d'Lëtzebuurger Regierung deemools, an et si jo op d'mannst zwou Parteien hei, déi do dra waren, gesot, ma da musse mer en „délai raisonnable“ deene Leit och ginn, well dat ass jo „nécessaire“ an „légitime“. An doduerch ass en Délai raisonnable vu siwen Deeg fixéiert ginn, an enger gudder Intention, fir datt deen „sans retard“ net kann ze wäit interpretéiert ginn. Dat wor eigentlech d'Ratio vun deem, wat deemools decidéiert ginn ass. An och haut seet d'Chambre de Commerce nach, och aus guddem Grond, an hirem Avis, et wär wichteg, en Délai raisonnable an dësem Gesetz ze hunn.

Wat huet dann elo eigentlech déi Europäesch Kommissioun eis gesot? Déi Europäesch Kommissioun huet net gesot, wéi et hei gesot ginn ass: Mir exigéieren elo, datt dat geännert gëtt an esou weider. Dat ass net de Fall.

D'Europäesch Kommissioun schreift an hirem Bréif vun engem Direkter, et ass elo emol nach net op engem Niveau Commissaire: «Les services de la Commission ont été informés que cette partie de texte», wou et also ëm deen Délai raisonnable vu siwen Deeg geet, «a été ajoutée sur demande du Gouvernement luxembourgeois», also och vun zwou vun deene Parteien, déi haut esou séier enger anerer Meenung sinn, «pour préciser le concept de „sans retard“. Une telle demande de précision apparaît tout à fait raisonnable.», schreift déi Europäesch Kommissioun. «Toutefois, il serait utile de considérer une reformulation (...)», an esou weider, wann dat dann elo iergendwéi géif dem Sënn vun der Direktiv widderstrieden. An da seet d'Kommissioun: «J'invite vos observations sur ce point avant de décider de la suite appropriée (...)»

U sech huet d'Europäesch Kommissioun also näischt anescht gemaach, wéi ze soen: Et ass u sech rasonabel, mä sot eis wann ech gelift, erkläert eis wann ech gelift, firwat. Méi ass net geschitt. An direkt wann esou e Bréif kënnt, wou eigentlech just eng einfach Explikatioun gefrot ginn ass, gi mir e Gesetz änneren.

An dat stellt natierlech d'Fro: Ma wéi seriö sinn dann och déi Parteien, wéi seriö wor dann déi al Regierung, wéi seriö..., wéi ass dat dann eescht geholl ginn? A wéi eescht ginn déi Observatiounen vun der Chambre de Commerce hei geholl, datt den Délai raisonnable néideg ass, wa mer op enger einfacher Demande d'information - well méi war et net vun der Europäescher Kommissioun - schonn ëmfalen an eist Gesetz änneren?

Et ass déi drëtze Kéier a kuerzer Zäit, dass mir als ADR musse soen: Esou geet dat net. Mir hunn an eis Asylgesetzgebung misse Beispiller eraschreien, déi eiser Technique législative widderstrieden. Mir hu beim Spillgezei Ännerung gemaach, déi ridicule sinn, andeem mer „recette“ duerch „préparation“ ersetzen. An elo fale mer ëm an ännere mer e Gesetz, well d'Kommissioun näischt anescht gemaach huet, wéi eng Informatioun ze froen iwwert d'Ratio vun deem, wat déi fréier Regierung awer hei duerchgesat huet a wat d'Chambre de Commerce och haut nach fir sënnvoll hält.

Dat ass einfach net eescht. Mir mussen eis och emol als Land bewosst ginn, datt mir och géintiwuer enger Europäescher Kommissioun eis Interessen ze verrieden hunn, an net eis Gesetz direkt änneren, wann en Direkter vun

engem Service vun der Kommissioun eng Erklärung iwwer e Gesetz gär hätt.

Dat gesot, verstitt Der, datt d'ADR sech bei dëser Ofstëmmung enthält. Mir hätte gär, datt mer och als Land selbstbewosst eis Interesse géintiwuert der Europäescher Kommissioun verrieden.

Ech soen lech Merci.

► **Une voix.**- Très bien!

► **M. Henri Kox** (déi gréng), rapporteur.- Här President.

► **M. le Président.**- Jo, de Rapporteur freet d'Wuert. Här Kox, Dir hutt d'Wuert.

► **M. Henri Kox** (déi gréng), rapporteur.- Ech wollt just eng kleng Bemierkung nach dozou soen. Ech hunn nämlech och hei dee Bréif, an deen hält nämlech och mat engem Abschnitt nach eng Kéier op, an do steet: «Veuillez noter que la Commission peut, dans le cas où elle constate une transposition incomplète, voire une absence de transposition, lancer une procédure d'infraction pour défaut de transposition (...)»

Et ass aus Sécherheetsgrënn. An ech fannen et och richteg, dass mer hei deen Délai sans retard sollten ëmsetzen, an et ass net méi an net manner, wat mer do gemaach hunn.

► **M. Fernand Kartheiser** (ADR).- Ech hu jo nach Zäit, Här President?

► **M. le Président.**- Dir hutt nach Zäit, mä et ass e bëssen onüblech.

► **M. Fernand Kartheiser** (ADR).- Ech hunn nach Zäit.

► **M. le Président.**- Jo, also, mir sinn hei ganz oppen.

► **M. Fernand Kartheiser** (ADR).- Voilà. Da wëll ech op déi Bemierkung do äntworten.

Dat ass eng ganz interessant Bemierkung, well et ass just, fir ze soen: Et ass déi absolut Routine, eng administrativ Routine, dat steet an all Bréif, deen esou un e Land geschéckt gëtt. An do steet jo och nëmmen dran, et ass e Rappel vun enger Disposition am Traité, an där net méi drasteet, wéi, wann eng Infraction do wär, an dat ass jo guer net de Fall hei - d'Kommissioun seet mat kengem Wuert, datt dat esou ass, si freet just, firwat mer dat gemaach hunn -, da kéint eben déi Prozedur ageleet ginn.

Dat ass näischt anescht wéi e Rappel vum Traité. Den Traité kenne mer alleguer. Ech si frou ze gesinn, datt och den Direkter vun der Kommissioun säin Traité kennt. Ech si manner frou, fir ze gesinn, datt e gréngen Deputéierten hei den Traité net genuch kennt, fir dee Bréif esou ze interpretéieren, wéi en ze mengen ass.

Ech soen lech nach eng Kéier Merci.

► **Plusieurs voix.**- Ooh!

► **M. le Président.**- Mir wäeren um Enn vun der Diskussioun an d'Wuert huet d'Regierung. Madame Ëmweltministesch, Dir hutt d'Wuert.

► **Mme Carole Dieschbourg**, Ministre de l'Environnement.- Ass en un?

► **M. le Président.**- Jo.

Prise de position du Gouvernement

► **Mme Carole Dieschbourg**, Ministre de l'Environnement.- Jo, en ass un.

Fir d'Éischt emol e grouse Merci fir de gudden Schrëttchen a mëndleche Rapport un den Henri Kox. U sech waren déi meescht Saache elo gesot. Ech mengen, hei an dësem wichtige Gesetz - an do wëll ech och dem Max Hahn e grouse Merci soen, dee wierklech nach eng Kéier op d'Wichtigkeet an op de Sënn vum Gesetz ebe vun engem responsabele Verhalten a vum Schutz vun der Ëmwelt agaangen ass - geet et haaptsächlech hei ëm eng korrekt Transposition, awer et geet och ëm Rechtssécherheet.

An da wëll ech awer och nach eng Kéier ganz kuerz drop agoen, wat dann d'ADR awer seet. Ech mengen, dee Bréif ass ëmmer deen éischte Schrëtt an eng Prozedur eran. Hei wou mer awer wierklech kee Problem hunn, dat heiten esou ze maachen, dass, wa mer wëssen, et ass fir d'Prevention, et ass fir engem virzekommen, an dann awer och, dass een direkt kann eppes ënnerhuelen, ass u sech eng sënnvoll Saach.

Ech soe parteiwwergräifend e grouse Merci un all Einzelner, déi dat heiten da wäerten ënnerstëtzen. Ze notéieren ass och, datt mer gesot kritt hunn am Abrëll, datt déi Prozedur, déi dann elo ugelaft wär, dann elo engestoppt ass, wa mer dat heiten haut esou unhuelen. E grouse Merci.

An dann zum Schluss félicitéieren ech nach gär dem Gérard Anzia am Numm vun der ganzer Regierung, an ech wënschen him eng gutt Aarbecht an eis eng gutt Zesummenaarbecht.

Villmools Merci.

► **M. Gérard Anzia** (déi gréng).- E grouse Merci.

► **Une voix.**- Très bien!

► **M. le Président.**- Merci. Mir kommen dann elo zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 6686.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 6686 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmmung fänkt un. Déi perséinlech Stëmmen. D'Procuratiounen.

D'Ofstëmmung ass ofgeschloss an de Projet de loi 6686 ass mat 57 Jo-Stëmme bei 3 Enthaltungen ugehall. D'Enthalunge sinn, mengen ech, motivéiert. Domat ass de Projet ugehall.

Ont voté oui: Mmes Diane Aehm, Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, MM. Émile Eicher (par M. Marcel Oberweis), Félix Eischen, Luc Frieden, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Jean-Claude Juncker (par M. Laurent Mosar), Aly Kaes (par Mme Octavie Modert), Marc Lies (par M. Luc Frieden), Paul-Henri Meyers (par Mme Nancy Arendt), Mme Octavie Modert, MM. Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter;

MM. Marc Angel, Frank Arndt, Alex Bodry, Mmes Taina Bofferdin, Tess Burton, M. Yves Cruchten, Mme Claudia Dall'Agnol, MM. Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen, Mme Cécile Hemmen et M. Roger Negri;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, M. Eugène Berger, Mme Anne Brasseur, M. Lex Delles, Mme Joëlle Elvinger, MM. Gusty Graas, Max Hahn, Alexander Krieps (par M. Gusty Graas), Edy Mertens et Mme Lydie Polfer (par Mme Anne Brasseur);

MM. Claude Adam, Gérard Anzia, Henri Kox, Mmes Josée Lorsché, Viviane Loschetter et M. Roberto Traversini;

MM. Justin Turpel et Serge Urbany.

Se sont abstenus: MM. Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding.

Ass d'Chamber bereet, d'Dispens vum zweete Vote ze ginn?

(Assentiment)

Merci. Dann ass dat esou decidéiert.

Den nächste Punkt op eise Ordre du jour ass de Projet de loi 6654, wou eis Autobunn a Richtung Saar elo endgültig soll fäerdeggebaut ginn an dee Flächenhals zu Helling sollt en Enn kréien. D'Riedezäit ass nom Modell 1 festgelo. Ech hunn Inscriptiounen vun der Madame Andrich, dem Roger Negri, dem Josée Lorsché, dem Gast Gibéryen. Et ass nach Zäit. D'Wuert huet elo direkt de Rapporteur, den Här Gusty Graas. Här Graas, Dir hutt d'Wuert.

5. 6654 - Projet de loi relative à l'adaptation budgétaire du projet de construction d'une liaison routière avec la Sarre et autorisant la construction de l'échangeur de Helling avec raccordement à l'autoroute A13 et à la route nationale N13

Rapport de la Commission du Développement durable

► **M. Gusty Graas** (DP), rapporteur.- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, am Liewe muss een heiansdo ganz vill Gedold hunn. An an deem Dossier, iwwert dee mer haut schwätzen, hu besonnesch d'Automobilisten am Raum Helling op der Saar-Autobunn während iwwer engem Jorzéngt ganz vill Gedold bewee misse.

Dee Gesetzesprojet, deen elo zur Ofstëmmung hei steet an deen de leschten 12. Februar vum Nohaltegkeetsminister déposéiert gouf, deen huet awer elo als Konsequenz, datt déi Gedoldspruf vun den Automobilisten an deem Raum endlech zu engem Enn kënnt. Fir d'Essenz an d'Komplexitéit zwar vun deem Projet hei ze verstoen, kënnt een awer net derlanscht, e bësse méi e graffen historiesche Réckbléck ze maachen.

Ugefaangen huet u sech alles mam Gesetz vum 16. August 1967 iwwert d'Schafe vun enger grousser Voirie de communication an dem Fonds des routes. Den 13. Juli 1972 gouf dann hei an der Chamber e Gesetz gestëmmt, wat dann d'Gesetz vun 1967 ëmgeännert huet, an do war am Artikel 6 folgende Passus ze liesen: «une route collectrice du Sud, reliant entre elles les principales localités du bassin minier - de Bettembourg, à l'est, à Pétange-Rodange, à l'ouest -, son raccordement à la nouvelle route Luxembourg-frontière française (E9, direction de Thionville), et sa jonction, aux frontières res-

pectives, au réseau routier allemand (Sarrebruck-Remich) et au réseau routier belge (Arlon-Longwy)».

Domadder war u sech de legale Grondstee geluecht, fir d'Collectrice du Sud ze bauen. Datt haut, 42 Joer duerno, deen Tracé nach ëmmer net ganz fäerdeg ass, dat huet natierlech net nëmmen hei zu Lëtzebuerg, mä och doriwwer eraus fir vill Onverständnis gesuergt. Effektiv ass et besonnesch fir Aussestehend schwéier novollzéierbar, firwat mer am Fong haut nach ëmmer net kënnen iwwert d'Autobunn direkt fueren, an datt zënter der Ouverture vun deem Stéck Beeteburg a Richtung Réimech een am Fong geholl nach ëmmer muss en Ëmwee maachen am Beräich vun Helling. Dat sinn, wéi gesot, eelee Joer hier.

Mä haut ass dann de Moment, wou u sech dann endlech dee Problem misst geléist ginn. Mä esou wäit si mer nach net. Wéi gesot, et deet mer leed, datt ech hei muss eng ganz Rei Décisiounen, Gesetzesännerungen, Jugementer opléichten, fir u sech dann déi ganz Komplexitéit vun deem Projet e bësselche méi verstandlech ze maachen.

1986, méi spezifesch den 31. August, war erëm en neit Gesetz gestëmmt ginn, an zwar war dann d'Liaison mat der Saar, an och dat ass interessant, erëm abandonnéiert ginn. Et hat gedauert bis de 5. März 1991, bis dat erëm nei Démarché gemaach gi waren, fir eng Verbindung mat der Saar ze bauen. Du kout d'Gesetz vum 31. Juli 1995, an an deem Gesetz ass dann d'Saar-Autobunn erëm reintégréiert ginn an d'Gesetz vun 1967.

Awer och e wichtege Detail ass deemools hei decidéiert ginn, en Detail, deen awer och sollt eng grouss Roll spillen an der Weiterentwicklung vun deem Dossier, an zwar gouf mat deem Gesetz vun 1995 och d'EU-Direktiv 85/337 iwwert d'Inzidenz vu verschiddene Projeten op d'Ëmwelt ëmgesat. Déi Direktiv, déi den 3. März 1997 duerch d'Direktiv 97/11 luecht ëmgeännert gi war, hat eng Exceptioun virgesinn, datt se net uwendbar wier, an zwar wann d'Projeten duerch een Acte législatif national spécifique adoptéiert géife ginn. An den deemolege Législature war och der Meenung, datt, wéi gesot, déi Direktiv net uwendbar fir de Bau vun der Saar-Autobunn wier, wéi een och an engem Rapport vun der parlamentarischer Travaux-publics-Kommissioun vum 18. Oktober 2001 iwwert de Projet de loi 4797 vun dem Bau iwwer eng Stroosseverbindung mat dem Saarland kann noliessen.

D'Regierung vun deemools, dat muss een hei awer och nach ënnersträichen, hat awer eng Rei vun Impaktstudien op de Wee ginn, déi alldéngs net am Gesetz virgesi waren.

D'Europäesch Kommissioun, déi entre-temps och mat enger Plainte saiséiert war, no enger Reklamatioun vu Propriétaire beim Tribunal administratif, kout zur Konkusioun, datt d'Regierung déi Direktiv net richteg applizéiert hat. An och déi ëffentlech Réuniounen, déi organiséiert gi ware vun den deemolege Responsabelen aus der Regierung, sinn als net recevabel erkläert ginn.

De 14. Juli 1999 kout et och deementsprechend zu enger Mise en demeure duerch d'EU-Kommissioun, an d'Regierung gouf no engem Avis vum 25. Juli 2000 opgefuerdert, de Projet ënner neie Konditiounen unzuhuelen. An dat ass och du geschitt duerch e Vote vun engem Gesetz de 25. Oktober 2001, an zwar dem Projet de loi 4797. An an deem Gesetz war och eng Enveloppe virgesi vun 242,9 Milliounen Euro.

Den 12. Juni 2004 - an, wéi gesot, d'Geschicht geet nach ëmmer weider - gouf dann hei an der Chamber eng budgetär Upassung vun 49 Milliounen virgeholl. An ënner anerem waren an deem Gesetz 750.000 Euro fir de Bau vun engem Rond-point zu Helling no der Sortie vum Échangeur Helling virgesinn.

Wéi mer jo all wëssen, ass deen Échangeur bis haut net gebaut ginn, an de Rond-point gouf da provisoresch ënne mat esou plastixen Elementer aménagéiert. Mä dat huet jo alles seng Ursachen. An da komme mer am Fong elo op de Kär vun der ganzer Problematik.

Et ass jo och gewosst, datt et Schwierigkeete gouf, wat d'Acquisitioun vun den Terrainen ubelaangt. Eng ronn 3 ha Terrainen hu gefeelt, an zwar waren dat d'Propriétaires, d'Famill Linster, déi aus Grënn, déi hir waren, refuséiert haten, déi Terrainen dem Stat zur Verfügung ze stellen. Dat hat als Konsequenz, datt huet misse dee berühmte Bypass do gebaut gi vun enger ronn 1.300 m. E Bypass, wou dann zwou Bunn, also zweemol eng Bunn aménagéiert gi war.

An da muss ee sech natierlech virstellen, wann een d'Autobunn erofgefuert kënnt, an op eemol erëm muss vun der Autobunn erof, an dann 1.300 m iwwer e Bypass weiderfueren, fir erëm herno kënnen op d'Autobunn zrëckzekommen.